

Praha 5. března 2021

Č. j.: MZDR 9364/2021-1/MIN/KAN

MZDRX01EU017

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 2 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, **nařizuje** postupem podle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. a podle § 2 odst. 2 písm. m) zákona č. 94/2021 Sb. k ochraně obyvatelstva před dalším rozšířením onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

1. Veřejný zaměstnavatel, který zaměstnává alespoň 50 osob, smí nejpozději od 17. března 2021 umožnit svým zaměstnancům osobní přítomnost na pracovišti zaměstnavatele v České republice pouze za předpokladu, že zaměstnanec podstoupil v posledních 7 dnech RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2, POC antigenní test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo v prostorách zaměstnavatele, které zaměstnavatel určí, preventivní test na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 prostřednictvím testu poskytnutého mu zaměstnavatelem, není-li v čl. III stanoveno jinak, a jeho výsledek je negativní. Zaměstnavatelé uvedení ve větě první jsou povinni zajistit nejpozději od 10. března 2021 pro své zaměstnance POC antigenní testy na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 prováděné poskytovatelem zdravotních služeb nebo testy na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2, které lze použít laickou osobou, a to s frekvencí alespoň jedenkrát za týden. Není-li zaměstnanec v den termínu testování přítomen na pracovišti zaměstnavatele, jeho preventivní testování se provede v den jeho příchodu na pracoviště. Zaměstnavatelé uvedení ve větě první jsou povinni vyzvat své zaměstnance, aby podstoupili preventivní test podle věty druhé, tak, aby byla umožněna jejich přítomnost na pracovišti zaměstnavatele za splnění podmínky podle věty první nejpozději k 17. březnu 2021. Pokud zaměstnanec v rámci sedmidenního období vykonává práci výlučně mimo prostory zaměstnavatele, umožní mu zaměstnavatel podstoupit preventivní test podle věty druhé mimo prostory zaměstnavatele; to se netýká zaměstnance vykonávajícího práci na dálku (home office).

2. V tomto opatření se rozumí:
- a) veřejným zaměstnavatelem
 - i. zaměstnavatel uvedený v § 303 odst. 1 zákoníku práce, jiná organizační složka státu a územní samosprávný celek,
 - ii. právnická osoba, k níž stát nebo územní samosprávný celek plní funkci zakladatele nebo zřizovatele, s výjimkou státního podniku a národního podniku, školy nebo školského zařízení podle školského zákona a s výjimkou poskytovatelů sociálních služeb, pro které jsou mimořádným opatřením stanovena zvláštní pravidla testování zaměstnanců,
 - iii. veřejná vysoká škola,
 - iv. služební úřad v případě státních zaměstnanců,
 - v. bezpečnostní sbor v případě příslušníků bezpečnostních sborů a
 - vi. Armáda České republiky, Vojenská kancelář prezidenta republiky, Hradní stráž nebo Ministerstvo obrany v případě vojáků z povolání,
 - b) zaměstnancem také státní zaměstnanec, příslušník bezpečnostního sboru, voják z povolání, soudce a státní zástupce,
 - c) pracovištěm zaměstnavatele místo určené k plnění pracovních nebo služebních úkolů s výjimkou výkonu práce na dálku (home office).

II.

Veřejný zaměstnavatel, který zaměstnává méně než 50 osob, může rozhodnout o provádění preventivního testování svých zaměstnanců na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 a vyzvat své zaměstnance, aby podstoupili POC antigenní test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 prováděný poskytovatelem zdravotních služeb, pokud provádění těchto testů u poskytovatele zdravotních služeb zajistil, nebo test na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 prostřednictvím testu, který lze použít laickou osobou a který zaměstnanci poskytne, a to v termínu, který zaměstnanci určí.

III.

1. Zaměstnanci jsou povinni na výzvu zaměstnavatele testování podle čl. I a II podstoupit, a to s výjimkou osob, které
 - a) prodělaly laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, uplynula u nich doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví, nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19, a od prvního pozitivního RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní, nebo
 - b) mají vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19, a od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle souhrnu údajů o léčivém přípravku (dále jen „SPC“) uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů, a očkovaná osoba nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19.

2. Zaměstnanec je povinen prokázat to, že podstoupil RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo POC antigenní test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 podle čl. I nebo II, a skutečnosti podle odstavce 1 potvrzením vystaveným poskytovatelem zdravotních služeb.

IV.

Pokud je výsledek preventivního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 prováděného na pracovišti zaměstnavatele podle čl. I a II pozitivní, je zaměstnanec povinen postupovat podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví upravujícího povinnosti zaměstnanců při testování na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 prováděného laickou osobou prostřednictvím testu poskytnutého zaměstnavatelem.

V.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

Odůvodnění:

Rozšíření nové mutace SARS-CoV-2 B.1.1.7 (tzv. britská varianta), která se šíří v populaci o 40 až 70 % snadněji a rychleji, je jednou z příčin obratu epidemie covid-19 směrem k růstu počtu nových případů onemocnění. Varianta B.1.351 (tzv. jihoafrická varianta) se výrazně šíří ve všech zemích regionu jižní Afriky. ECDC předpokládá rozšíření této varianty i v dalších zemích regionu. Dle hodnocení ECDC varianta viru B.1.351 vykazuje až o 50 % vyšší nakažlivost a resistantnost, což znamená možné komplikace při aplikaci existujících vakcín. Šíření této varianty bylo již zaznamenáno ve 40 zemích světa. Varianta P.1 (tzv. brazilská varianta) je prozatím identifikována sporadicky v 17 zemích světa. Prozatímní informace však potvrzují, že i varianta P.1 bude procentuálně pravděpodobně více nakažlivá než původní kmen viru. Jako problematický se jeví t.č. nedostatek informací s ohledem na efektivitu existujících vakcín.

Nezbytnou součástí protiepidemických opatření je provádění preventivního screeningového vyšetření na přítomnost SARS-CoV-2 s cílem odhalit potenciálně infekční osoby, které mají jen minimální, nebo žádné příznaky infekce, a přitom mohou nevědomky šířit onemocnění. Vzhledem k nezbytnosti nalezení kompromisního řešení při předpokládané ekonomické náročnosti, nedostatku zdravotnických pracovníků, kteří by mohli provádět pravidelné testování zaměstnanců, což je i nadále považováno za zlatý standard a hlavní pilíř preventivního testování, bylo z možných variant umožněn i doplňkový pilíř, tj. provádění antigenních testů laickou osobou. Tento způsob testování umožní široké použití laickou veřejností, a při dostatečné senzitivitě a specifitě antigenního testu, a při pravidelném opakování s frekvencí alespoň jednou týdně dojde k postupnému vychytávání infikovaných převážně asymptomatických osob.

Přestože by bylo ideální testování provádět u všech subjektů, vzhledem k aktuální dostupnosti testovacích sad a organizační náročnosti spojené s prováděním samotestování přímo u dotčených subjektů, bylo rozhodnuto o hranici pro povinné testování 50 zaměstnanců s tím, že u menších subjektů ministerstvo v současnosti důrazně doporučuje testování na dobrovolné bázi provádět i u menších zaměstnavatelů. Vzhledem k vysoké senzitivitě a specificitě antigenních testů je nyní doporučená frekvence provádění samotestování při pravidelném opakování alespoň jednou týdně.

Blíže viz např. <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.09.01.20184713v2.full.pdf>.

V opatření je zohledněna existence dalších mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví týkajících se testování zaměstnanců, a to jednak povinnosti zaměstnanců při pozitivním výsledku tzv. samotestu prováděného na pracovišti, a zejména pak obdobné mimořádné opatření nařizující příkaz k testování zaměstnanců u zaměstnavatelů, kteří podnikají.

V případě pozitivního záchytu bude výsledek nahlášen poskytovateli zdravotních služeb, který nařídí provedení konfirmačního testu metodou RT-PCR. Na základě provedeného konfirmačního testu standardní metodou RT-PCR lze pozitivní osobě nařídít izolaci dle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví k nařizování izolací a karantén a zahájit epidemiologické šetření s cílem nařídít karanténu všem osobám, které byly v epidemiologicky významném kontaktu s pozitivní osobou.

Provedení testu laickou osobou není zdravotní službou ve smyslu příslušných právních předpisů (test není prováděn zdravotnickým pracovníkem na náležitě odborné úrovni v rámci poskytování zdravotních služeb), a samotný test, který je zdravotnickým prostředkem, nelze v případě použití laickou osobou uhradit z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Z veřejného zdravotního pojištění jsou plně hrazeny výkony vyšetření RT-PCR a POC antigenní test, pokud je prováděn k tomu příslušným poskytovatelem zdravotních služeb podle mimořádného opatření MZ č.j. MZDR 47828/2020-10/MIN/KAN. Tato vyšetření lze využít pro naplnění povinnosti prokázání bezinfekčnosti onemocnění COVID 19 negativním testem.

doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D., v.r.
ministr zdravotnictví